

Strasbourg 8.3.2022
COM(2022) 108 final

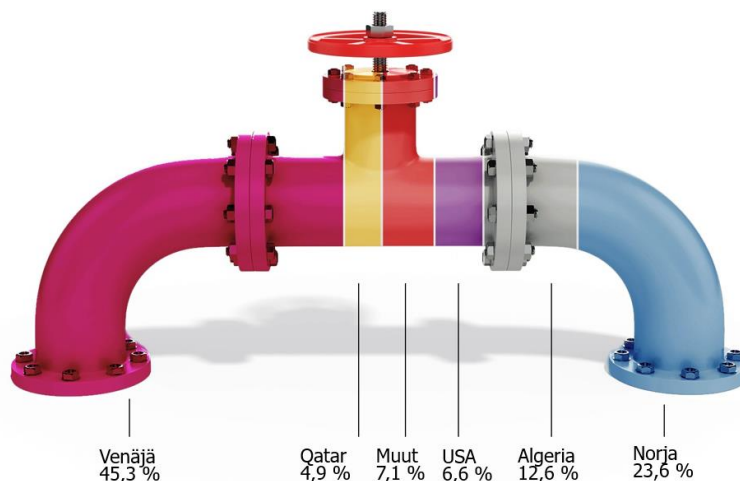
**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOIS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE**

**REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat
yhteiset eurooppalaiset toimet**

JOHDANTO

Ukrainaan kohdistuneen Venäjän hyökkäyksen myötä tarve siirtyä puhtaaseen energiaan nopeasti on nyt suurempi ja selkeämpi koskaan. EU tuo 90 prosenttia kuluttamastaan kaasusta, ja Venäjän osuus kaikesta EU:ssa kulutetusta kaasusta on yli 40 prosenttia. Venäjän osuus öljyn tuonnista on 27 prosenttia ja hiilen tuonnista 46 prosenttia.

Osuus EU:n maakaasun tuonnista vuonna 2021

Lähde: Euroopan komissio

EU:n on oltava valmis kaikkiin skenaarioihin. Unionin on mahdollista tulla riippumattomaksi Venäjän kaasusta hyvissä ajoin ennen vuosikymmenen loppua. Mitä nopeammin ja päättäväisemmin monipuolistamme tarjontaa, nopeutamme vihreän energiateknologian käyttöönottoa ja vähennämme energian kysyntää, sitä aikaisemmin voimme korvata Venäjältä tuotavan kaasun. Tässä tiedonannossa esitetään uusia toimia vihreän energian tuotannon lisäämiseksi, tarjonnan monipuolistamiseksi ja kysynnän vähentämiseksi. Pääpaino on kaasussa, joka vaikuttaa merkittävästi sähkömarkkinoihin ja jonka maailmanlaajuiset markkinat ovat vähemmän likvidit. Painopistettä voidaan laajentaa siten, että vähennetään asteittain riippuvuutta venäläisestä öljystä ja hiilestä, joiden osalta EU:lle on tarjolla useampia mahdollisia toimittajia.

Vihreän siirtymän nopeuttaminen vähentää päästöjä ja riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden tuonnista sekä suojaa hintojen nousulta. Fossiilisten polttoaineiden hinnannoususta kärsivät eniten energiaköyhät tai heikossa asemassa olevat kotitalouskäyttäjät, jotka käyttävät suuren osan kokonaistuloistaan energialaskuihin.¹ Tämä lisää eroja ja eriarvoisuutta EU:ssa. Yritysten, erityisesti energiaintensiivisten teollisuudenalojen, sekä maatalous- ja elintarvikealan tuotantokustannukset nousevat.

¹ Ks. [raportti](#) energiaköyhyyttä käsitelleestä työpajasta, joka järjestettiin 9. marraskuuta 2016 Euroopan parlamentin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle (ITRE), [Gender perspective on access to energy in the EU](#), [Gender and energy](#) | Euroopan tasa-arvoinstituutti (europa.eu) ja [GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf](#) (oecd.org)

Jotta yritykset ja kotitaloudet voivat saada kohtuuhintaista, varmaa ja puhdasta energiaa, tarvitaan päättäväisiä toimia, joihin on ryhdyttävä heti hillitsemällä hintojen nousua ja varastoimalla kaasua tulevaa talvea varten.

I. HÄTÄTILANTEeseen REAGOIMINEN

Energian korkeat hinnat vahingoittavat koko taloutta. Euroopan keskuspankki arvioi ennen hyökkäystä, että energian hintahäiriöt hidastavat BKT:n kasvua noin 0,5 prosenttiyksikköä vuonna 2022. Energian korkeat hinnat todennäköisesti lisäävät köyhyyttä ja vaikuttavat yritysten kilpailukykyyn. Erityisesti energiaintensiivisten teollisuudenalojen valmistuskustannukset ovat nousseet.² Energian korkeat hinnat nostavat myös muiden raaka-aineiden, erityisesti elintarvikkeiden, hintoja. Kun energian, kuljetusten ja elintarvikkeiden hinnat ovat korkeampia, pienituloisiin kotitalouksiin kohdistuva paine kasvaa ja köyhyysriski lisääntyy.

Lokakuussa 2021 julkaistu **komission välineistö**³ on auttanut lieventämään energian korkeiden hintojen vaikutuksia. Näitä toimenpiteitä olisi jatkettava niin kauan kuin se on tarpeen.

Tämänhetkisen hätätilanteen ratkaisemiseksi komissio aikoo tarkastella kaikkia mahdollisia vaihtoehtoja kiireellisiksi toimenpiteiksi, joilla rajoitetaan kaasun hintojen vaikutuksen leviämistä sähkön hintoihin. Vaihtoehtoihin kuuluvat esimerkiksi tilapäiset hintarajoitukset. Komissio kuulee kiireellisesti kaikkia asianomaisia toimijoita ja ehdottaa vaihtoehtoja lähiviikkoina.

Komissio arvioi myös vaihtoehtoja sähkömarkkinoiden rakenteen optimoimiseksi, jotta EU hyötyisi edullisesta energiasta. Arvioinnissa otetaan huomioon Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) loppuraportti ja muut selvitykset sähkömarkkinoiden toiminnasta sekä vaihtoehtoisten sähkön hinnoittelumekanismien eduista ja haitoista. Komissio toteuttaa tarvittaessa jatkotoimia, jotta sähkön hinta pysyisi kohtuullisena ilman toimitushäiriöitä ja vihreään siirtymään tehtävien investointien häiriintymistä.

1.1. Vähittäishintojen hillitseminen ja tilanteen vaikutuksille erittäin alttiiden yritysten tukeminen

Komissio vahvistaa, että hintasääntelyä ja siirtomekanismeja voidaan käyttää kuluttajien ja talouden suojelemiseksi. Sähkömarkkinoiden oikeudellinen kehys ja erityisesti sähködirektiivin⁴ 5 artikla antavat jäsenvaltioille vallitsevissa poikkeuksellisissa olosuhteissa mahdollisuuden vahvistaa vähittäishinnat kotitalouksille ja mikroyrityksille.

Komissio antaa tämän tiedonannon liitteessä 1 yksityiskohtaisia ohjeita auttaakseen jäsenvaltioita laatimaan säänneltyjä hintoja koskevia järjestelmiä. Tähän on mahdollista liittää kannustimia energiatehokkuuteen ja energiansäätöön energialaskujen pienentämiseksi.

² Yli puolet EU:n alumiini- ja sinkkisulattamoista toimii tällä hetkellä tavallista pienemmällä kapasiteetilla tai on tilapäisesti suljettu. EU on menettänyt väliaikaisesti 650 000 tonnia primaarialumiinikapasiteettia, mikä on noin 30 prosenttia EU:n kokonaiskapasiteetista.

³ COM(2021) 660 final, 13.10.2021: [Miten vastata energian hintojen nousuun:toiminta- ja tukivälineistö](#).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125–199).

EU:n valtiontukisäännöt antavat jäsenvaltioille mahdollisuuksia tarjota lyhyen aikavälin helpotuksia niille yrityksille ja viljelijöille, joihin energian korkeat hinnat vaikuttavat, ja auttaa vähentämään niiden alttiutta energian hintojen epävakaudelle keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi tarjota pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen⁵ perusteella väliaikaista helpotusta yrityksille, joilla on likviditeettitarpeita energian nykyisten korkeiden hintojen vuoksi, riippumatta yritysten koosta. Komissio tarkastelee näitä tapauksia ensisijaisina ja kiinnittää erityistä huomiota kaasulaitoksiin ja välittäjiin, joiden toimituskustannukset ovat nousseet sopimushäiriöiden vuoksi.

EU:n päästökauppajärjestelmää koskevat valtiontukisuuntaviivat⁶ antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden tukea erityisesti aloja, joilla on välillisten päästökustannusten vuoksi suurin hiilivuotoriski. **Maatalousalalla valtiontukisäännöt⁷ mahdollistavat kestäväen energian investointituen.** Näitä sääntöjä tarkastellaan parhaillaan uudestaan, ja komissio esitti julkisessa kuulemisessa ehdotuksen⁸, jolla lisätään mahdollisuuksia tarjota tukea viljelijöille.

Komissio on valmis hyödyntämään valtiontukivälineistönsä kaikkia joustomahdollisuuksia, jotta jäsenvaltiot voivat tukea yrityksiä ja aloja, joihin nykyisellä geopolitiisella kehityksellä on vakavia vaikutuksia. Jotta jäsenvaltiot voisivat korjata talouteen kohdistuvat vakavat häiriöt, jotka johtuvat Venäjän Ukrainaan kohdistamasta sotilaallisesta hyökkäyksestä, **komissio kuulee lähiaikoina jäsenvaltioita uuden, erillisen ja väliaikaisen kriisiajan valtiontukikehyksen tarpeesta ja soveltamisalasta.**⁹ Tällaisella kehyksellä voitaisiin esimerkiksi mahdollistaa maksuvalmiustuki kaikille yrityksille, joihin kriisi on vaikuttanut suoraan tai välillisesti, sekä tuki **yrityksille**¹⁰, erityisesti energiantensiivisille kuluttajille, korvaamaan osan energiakustannusten noususta, joka johtuu Venäjän hyökkäyksen jälkeen puhjenneesta hintahäiriöstä. Komissio on myös kuullut jäsenvaltioita päästökauppajärjestelmää koskeviin valtiontukisuuntaviivoihin tehtävistä kohdennetuista muutoksista, erityisesti tukikelpoisten alojen luettelon laajentamisesta niin, että samalla varmistetaan näille aloille kohdennetut tehostetut kannustimet energiatehokkuuden parantamiseen ja/tai tuotannon hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen ja rajoitetaan kilpailun vääristymistä jäsenvaltioiden välillä.

⁵ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1). Tukea voidaan myöntää maksuvalmiustukena (lainat tai takaukset) vaikeuksissa oleville suuryrityksille enintään kuudeksi kuukaudeksi tai pk-yrityksille 18 kuukaudeksi. Yritykset, jotka eivät ole vaikeuksissa, voivat myös saada tukea, jos niillä on ”kiireellisiä likviditeettitarpeita, jotka johtuvat (...) poikkeuksellisista ja odottamattomista olosuhteista”.

⁶ Suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2021 jälkeen (EUVL C 317, 25.9.2020, s. 5).

⁷ Komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1–75). Suuntaviivat maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014–2020 (EUVL C 204, 1.7.2014, s. 1–97).

⁸ Julkinen kuuleminen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tarkistetuista valtiontukisäännöistä.

⁹ SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla.

¹⁰ Lukuun ottamatta yrityksiä, joilla on yhteys EU:n hyväksymässä pakoteluettelossa mainittuihin luonnollisiin henkilöihin tai jotka ovat näiden henkilöiden määräysvallassa ja/tai venäläisten tai valkovenäläisten oikeushenkilöiden määräysvallassa olevia tuensajia.

Tällaisten kiireellisten toimenpiteiden rahoittamiseksi jäsenvaltiot voivat harkita windfall-tuottoja koskevia tilapäisiä verotoimenpiteitä. Kansainvälisen energiajärjestön mukaan **tällaisilla korkeita tuottoja koskevilla verotuksellisilla toimenpiteillä** voitaisiin vuonna 2022 saada suurempien energialaskujen osittaiseen kompensoimiseen jopa 200 miljardia euroa.¹¹ Toimenpiteet eivät saisi olla taannehtivia, mutta niiden pitäisi olla teknologianeutraaleja ja niiden olisi annettava sähköntuottajille mahdollisuus kattaa kustannuksensa sekä suojattava pitkän aikavälin markkinahintasignaaleja ja hiilen hintasignaaleja. Liitteessä 2 esitetään edellytykset, jotka kyseisten välineiden olisi täytettävä. **Jäsenvaltiot voivat myös käyttää päästökauppajärjestelmän tuloja, jotka ovat odotettua suuremmat.** Päästöoikeuksien huutokaupasta 1.1.2021–28.2.2022 saadut tulot olivat yhteensä noin 30 miljardia euroa.¹²

Komissio muistutti tiedonannossaan vuoden 2023 finanssipoliittisesta ohjauksesta, että **vakaus- ja kasvusopimuksen niin sanottua ”yleistä poikkeuslauseketta” sovelletaan edelleen vuonna 2022,** minkä ansiosta jäsenvaltiot voivat toteuttaa poikkeuksellisia toimenpiteitä tämänhetkisissä poikkeuksellisissa olosuhteissa.

1.2. Valmistautuminen tulevaan talveen varmistamalla riittävä kaasun varastointi

Kaasuvarannot riittävät tämän talven loppuun asti myös siinä tapauksessa, että Venäjältä tulevat toimitukset keskeytyvät kokonaan.

Seuraavaan talveen varautumiseksi olisi kaasun varastointi aloitettava nyt kaikkialla EU:ssa. Varastointi vähentää tarvetta tuoda lisämääriä lämmityskauden aikana. Se myös auttaa vaimentamaan tarjontahäiriöitä. Varastoista tulee 25–30 prosenttia talvella kulutettavasta kaasusta. Kaasun varastointiasteet ovat osoittautuneet erityisen alhaisiksi kolmansien maiden yhteisöjen (eli Gazpromin) omistamissa laitoksissa. Siirtoverkonhaltijoiden olisi samalla myös koordinoitava toimenpiteitä verkossa käytettävissä olevan kapasiteetin päivittämiseksi ja optimoimiseksi siltä varalta, että idästä tulevat virrat ja paine vähenevät tai lakkaavat täysin.

Komissio esittää huhtikuuhun mennessä lainsäädäntöehdotuksen, jolla varmistetaan riittävä vuotuinen varastointimäärä.¹³ Ehdotuksessa edellytetään, että EU:n alueella olemassa olevien varastointi-infrastruktuurien täyttöaste on **vähintään 90 prosenttia** niiden kapasiteetista kunkin vuoden lokakuun 1. päivään mennessä. Jotta varastoinnista tulisi markkinatoimijoille houkuttelevampaa, komissio ehdottaa alennustason nostamista 100 prosenttiin kannustimena varastojen täyttämiseen.

EU:n kaasunvarastointipolitiikalla varmistetaan oikeudenmukaisuus ja mahdollistetaan olemassa olevan infrastruktuurin älykäs käyttö. Kaikilla jäsenvaltioilla ei ole maanlaisia varastoja alueellaan, joten tällä rajoitetaan uuden infrastruktuurin tarvetta. Säädösehdotukseen sisältyy mekanismi, jolla varmistetaan toimitusvarmuudesta aiheutuvien kustannusten

¹¹ A 10-point plan to reduce European Union's reliance on Russian natural gas, 3.3.2022, Kansainvälinen energiajärjestö.

¹² Vaikka päästökauppajärjestelmän varoilla olisi ensisijaisesti tuettava päästöjen lisävähennyksiä erityisesti investoimalla energiatehokkuustoimenpiteisiin, energiasiirtymään ja puhtaita teknologioita koskeviin innovaatioihin, päästökauppadirektiivin (direktiivi 2009/29/EY) 10 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat käyttää päästökauppajärjestelmän tuloja toimenpiteisiin, joilla tarjotaan rahoitustukea pieni- ja keskituloisiin kotitalouksiin liittyviin yhteiskunnallisiin näkökohtiin vastaamiseksi.

¹³ Varastointivelvoitteita on nyt 13 jäsenvaltiolla: BE, BG, DK, ES, FI, FR, HU, IT, LT, LV, PL, PT ja SE. Muut, esimerkiksi DE, ilmoittivat suunnittelevansa niiden käyttöönottoa.

oikeudenmukainen jakautuminen. Korkean täyttöasteen takaamisesta saatavat hyödyt vakuutuksena toimitusvarmuuteen liittyvien riskien varalta ja talven hinnanalennusvaikutuksina eivät rajoitu siihen maahan, jossa varasto sijaitsee. Yhdysputket ovat olennaisen tärkeitä keskeytymättömän energiavirran varmistamiseksi koko EU:ssa. Jos tarvitaan uutta infrastruktuuria, sen olisi oltava vety-yhteensopivaa.

Nykyisen geopolittisen ympäristön valossa komissio suunnittelee, että säädösehdotuksessa kaasuvaramat määritellään **kriittiseksi infrastruktuuriksi** ja otetaan käyttöön säännöksiä **kaasuinfrastruktuurin omistajuuteen liittyvien riskien** torjumiseksi. Jäsenvaltioiden on vaadittava sääntelyviranomaista tai muuta jäsenvaltion nimeämää toimivaltaista viranomaista todistamaan, ettei kolmannesta maasta olevien henkilöiden omistusoikeus vaaranna toimitusvarmuutta. Tämä on arvioitava kaikkien nykyisten ja tulevien varastointitoiminnan harjoittajien osalta. **Lyhyellä aikavälillä** ja niin kauan, kuin lainsäädäntöprosessi on kesken, jäsenvaltioiden olisi toimittava ikään kuin lainsäädäntö olisi jo voimassa ja toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että varastot täytetään ajoissa tulevaa talvea varten. Lisäksi niiden on sovittava nykyisessä kaasun toimitusvarmuutta koskevassa asetuksessa¹⁴ säädetyistä **yhteisvastuujärjestelyistä**. Nykytilanne huomioon ottaen tämä olisi tehtävä **viipymättä**.

Varastojen uudelleentäyttöön kannustamiseksi jäsenvaltiot voivat myöntää toimittajille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla tukea esimerkiksi takauksina (**”kaksisuuntainen hinnanerosopimus”**).

Komissio voi puolestaan **koordinoida uudelleentäyttötoimia** esimerkiksi yhteishankintojen, tilausten keräämisen ja toimitusten yhteensovittamisen avulla. Yhteinen eurooppalainen foorumi, joka keskittyy suurten kaasuntuottajien kanssa käytäviin kahdenvälisiin neuvotteluihin perustuvaan kaasutoimituksista sopimiseen, edistäisi monipuolistamista ja älykästä riskinhallintaa ja varmistaisi näin toimitusvarmuuden suotuisin ehdoin kaikille ostajille kaikkialla EU:ssa.

Komissio jatkaa myös kaasumarkkinoita koskevaa tutkimustaan vastauksena huoleen mahdollisuudesta kilpailun vääristymiseen Euroopan kaasumarkkinoilla toimivien yritysten kesken ja erityisesti venäläisen kaasuntoimittajan Gazpromin aiheuttamiin vääristymiin. Gazpromin liiketoiminta on epätavallista, ja sen hallinnoimien EU:n varastojen keskimääräinen täyttöaste on noin 16 prosenttia, kun taas muiden kuin Gazpromin hallinnoimien varastojen täyttöaste on 44 prosenttia. Komissio tutkii parhaillaan ensisijaisina kaikkia väitteitä Gazpromin mahdollisesta kilpailunvastaaisesta kaupallisesta toiminnasta ja kerää lisätietoja markkinatoimijoilta.

Komissio jatkaa työtä Länsi-Balkanilla sijaitsevien naapureiden ja kumppanien kanssa sekä energiayhteisössä. Ne ovat EU:n tavoin riippuvaisia fossiilisista polttoaineista ja altistuneet hinnankorotuksille. Myös sitoumukset pitkän aikavälin ilmastotavoitteisiin ovat yhteiset. EU on myös valmis tarvittaessa tukemaan sitä, että Ukrainalle, Moldovalle ja Georgialle saadaan luotettavaa ja kestävää energiaa. Jatkuvat pyrkimykset synkronoida Ukrainan ja Moldovan sähköverkot nopeasti Manner-Euroopan sähköverkon kanssa on selkeä osoitus tästä sitoumuksesta.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1–56).

II. REPOWER EU: RIIPPUMATTOMAKSI VENÄJÄN FOSSIILISISTA POLTTOAINEISTA

EU:n on mahdollista tulla asteittain riippumattomaksi Venäjän fossiilisista polttoaineista hyvissä ajoin ennen vuotta 2030. Tätä varten komissio ehdottaa REPowerEU-suunnitelmaa, jolla parannetaan EU:n laajuisen energijärjestelmän häiriönsietokykyä. Järjestelmässä on seuraavat kaksi pilaria:

- **Kaasutoimitusten monipuolistaminen** lisäämällä nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontia ja putkien kautta tapahtuvaa tuontia muilta kuin venäläisiltä toimittajilta sekä biometaanin ja vedyn käyttöä.
- **Pyrkiminen nopeammin riippumattomaksi fossiilisista polttoaineista** asuntojen, rakennusten ja teollisuuden tasolla sekä energijärjestelmän tasolla tehostamalla energiatehokkuutta, lisäämällä uusiutuvien energialähteiden osuutta ja puuttamalla infrastruktuurin pullonkauloihin.

Komission 55-valmiuspaketin ehdotusten täysimääräinen täytäntöönpano vähentäisi kaasun kulutusta EU:ssa 30 prosenttia eli 100 miljardia kuutiometriä vuoteen 2030 mennessä. Etupainotteiset energiansäästöt ja sähköistäminen yhdessä kaasutoimitusten monipuolistamisen ja uusiutuvien kaasujen käytön lisäämisen kanssa voivat vähentää venäläisen kaasun tarvetta 155 miljardilla kuutiometrillä, joka on venäläisen kaasun tuontia vastaava määrä.

Energiatehokkuus etusijalle -periaate on ajankohtaisempi kuin koskaan, ja sitä olisi noudatettava kaikilla toimialoilla ja kaikilla politiikan aloilla niin, että kulutusjoustotoimenpiteitä täydennetään tarjontapuolen toimenpiteillä.

Olosuhteet huomioon ottaen lainsäädäntövallan käyttäjät voisivat myös harkita 55-valmiuspaketin ehdotusten muuttamista niin, että uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevia tavoitteita korotetaan tai aikaistetaan.

REPOWEREU-TOIMINTALINJA	KOHDE	55-VALMIUSPAKETIN TAVOITE VUOTEEN 2030 MENNESSÄ	REPOWEREU-TOIMENPIDE	KORVATTU VUODEN 2022 LOPPUUN MENNESSÄ (miljardin kuutiometrin ekvi-valenttina) arvio	LISÄYS 55-VALMIUSPAKETTIIN NÄHDEN VUOTEEN 2030 MENNESSÄ (miljardin kuutiometrin ekvi-valenttina) arvio
<u>KAASUTARJONNAN MONIPUOLISTAMINEN</u>	MUU KUIN VENÄLÄINEN MAAKAASU	-	Monipuolistaminen LNG:llä	50*	50
		-	Putkien kautta tapahtuvan tuonnin monipuolistaminen	10	10

	LISÄÄ UUSIUTUVAA KAASUA	17 miljardin kuutiometrin suuruinen biometaanin tuotanto, säästö 17 miljardia kuutiometriä	Biometaanin tuotannon lisääminen 35 miljardiin kuutiometriin vuoteen 2030 mennessä	3,5	18
		5,6 miljoonaa tonnia uusiutuvaa vetyä, säästö 9–18,5 miljardia kuutiometriä	Vedyn tuotannon ja tuonnin lisääminen 20 miljoonaan tonniin vuoteen 2030 mennessä	-	25–50
EUROOPAN SÄHKÖISTÄMINEN	ASUNNOT	Energiatohokkuusto imenpiteet, säästö 38 miljardia kuutiometriä	EU:n laajuinen energiansäästö esim. laskemalla rakennusten lämmitystä yhdellä celsiusasteella, säästö 10 miljardia kuutiometriä	14	10
		<i>Laskettu mukaan uusiutuvia energialähteitä koskeviin kokonaismääriin jäljempänä</i>	Kattoaurinkosähkö paneelien etupainottaminen – enintään 15 TWh vuoden aikana	2,5	etupainotettu
		30 miljoonaa vuonna 2030 asennettua uutta lämpöpumppua, säästö 35 miljardia kuutiometriä vuonna 2030	Lämpöpumppujen käytönnoton etupainottaminen kaksinkertaistamalla käytönnotto, jolloin yksikköjä on seuraavien viiden vuoden kuluessa kumulatiivisesti 10 miljoonaa	1,5	etupainotettu
	ENERGIASEKTORI	Otetaan käyttöön 480 GW tuulivoimakapasite ettia ja 420 GW aurinkovoimakapasite teettia, säästö 170 miljardia kuutiometriä (ja tuotetaan 5,6 miljoonaa tonnia vihreää vetyä)	Tuuli- ja aurinkovoiman etupainottaminen, keskimääräisen käytönnottoasteen nostaminen 20 prosentilla, kaasun säästö 3 miljardia kuutiometriä, sekä 80 GW:n lisäkapasiteetti vuoteen 2030 mennessä uusiutuvan vedyn tuotannon lisäämiseksi.	20	Korkeammasta tavoitetasosta saatavat kaasusäästöt on laskettu mukaan vihreään vetyyn, loput etupainotettuja
TEOLLISUUDEN MUUTTAMINEN	ENERGIAINTENSIVISET TEOLLISUUDENALAT	Sähköistämisen ja uusiutuvan vedyn käytönnoton etupainottaminen	Innovointirahaston etupainottaminen ja soveltamisalan laajentaminen hiilen hinnanerosopimukseen	<i>Kaasusäästöt otettu huomioon uusiutuvaa vetyä ja uusiutuvia energialähteitä koskeissa tavoitteissa</i>	

*Kaikki luvut ovat arvioita.

Komissio on valmis ehdottamaan REPowerEU-suunnitelmaa, joka perustuu sopivimpien hankkeiden ja uudistusten yksilöimiseen jäsenvaltioiden kanssa kansallisella, alueellisella ja EU:n tasolla. Tässä hyödynnetään kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia ja niiden päivityksiä, nykyisiä elpymis- ja palautumissuunnitelmia, koheesipolitiikan toimenpideohjelmia ja muita asiaankuuluvia suunnitelmia sekä otetaan huomioon ilmastomuutoksen sietokykyyn liittyvät tarpeet. Etusijalle olisi asetettava hankkeet, jotka tähtäävät energian sisämarkkinoiden toteutumiseen, ja hankkeet, joilla on vahva rajatylittävä ulottuvuus. Tällaisia ovat esimerkiksi Portugalin, Espanjan ja Ranskan välinen kriittinen yhteys sekä Bulgarian ja Kreikan välinen yhteys. Tällaisilla hankkeilla parannetaan Euroopan kaasu- ja sähköverkkojen ja muiden infrastruktuurien yhteenliittämistä ja saavutetaan sähköverkkojen täysi synkronointi esimerkiksi Baltian maiden ja manner-Euroopan välillä. Jäsenvaltioiden suunnitelmien olisi perustuttava alueelliseen analyysiin. Komissio voi antaa tukea samaan tapaan kuin elpymis- ja palautumissuunnitelmien suhteen sekä antaa teknisen tuen välineen kautta teknistä apua. **Rahoitustarpeet** arvioidaan jäsenvaltioiden tarpeiden ja rajatylittävien investointitarpeiden kattavan kartoituksen perusteella. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi olisi otettava käyttöön kaikki kansallisella ja EU:n tasolla käytettävissä olevat resurssit ja välineet, ja julkisella rahoituksella olisi pyrittävä houkuttelemaan yksityisiä investointeja.

2.1. Kaasun tarjonnan monipuolistaminen

2.1.1. Nesteytetty maakaasu (LNG) ja putkien kautta tapahtuva tuonti

Nesteytetyn maakaasun ennennäkemätön toimitusmäärä tammikuussa 2022 on varmistanut kaasun toimitusvarmuuden tänä talvena. EU voisi tuoda vuosittain 50 miljardia kuutiometriä enemmän nesteytettyä maakaasua (esim. Qatarista, Yhdysvalloista, Egyptistä ja Länsi-Afrikasta). Putkitoimituslähteiden monipuolistamisella (esim. Azerbaidžan, Algeria ja Norja) voitaisiin vähentää kaasuntuontia Venäjältä 10 miljardia kuutiometriä vuodessa.

Komissio arvioi ensisijaisena asiana, onko vetyvalmiisiin kaasuinfrastruktureihin ja yhteenliittäntöihin kohdennettava toimenpiteitä ja investointeja pullonkaulojen poistamiseksi EU:n nesteytetyn maakaasun kapasiteetin täysimääräisen hyödyntämisen tieltä.

Samalla kun EU monipuolistaa tarjontaa, se edistää kansainvälisiä kumppanuuksiaan. Komissio jatkaa keskusteluja keskipitkän aikavälin markkinakehityksestä G7-ryhmässä ja tärkeimpien maailmanlaajuisten kaasun ostajien kanssa (Japani, Etelä-Korea, Kiina ja Intia).

2.1.2. Biometaanin tuotannon lisääminen EU:ssa

Biometaanin koskevan 55-valmiuspaketin tavoitteen kaksinkertaistaminen johtaisi 35 miljardin kuutiometrin vuotuisen tuotannon vuoteen 2030 mennessä. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi YMP:n strategiasuunnitelmissaan kanavoitava rahoitusta kestävästä biomassalähteistä, erityisesti maatalousjätteistä ja -jäämistä, tuotetulle biometaanille.

2.1.3. Vetyä koskeva Accelerator-aloite

Venäläisestä tuontikaasusta voidaan 55-valmiuspaketissa säädetyn 5,6 miljoonan tonnin lisäksi korvata 25–50 miljardia kuutiometriä 15 miljoonalla tonnilla uusiutuvaa vetyä vuoteen 2030 mennessä. Tämä koostuisi 10 miljoonasta lisätonnista eri lähteistä saatavaa tuontivetyä ja 5 miljoonasta lisätonnista Euroopassa tuotettua vetyä. Tämä ylittäisi EU:n

vetystrategian tavoitteet ja maksimoisi vedyn kotimaisen tuotannon.¹⁵ Maakaasun korvaamisessa on rooli myös muilla fossiilittoman vedyn muodoilla, erityisesti ydinpohjaisella vedyllä.

Komissio kehittää edelleen sääntelykehystä edistääkseen Euroopan vetymarkkinoita ja tukeakseen **integroidun kaasu- ja vetyinfrastruktuurin, vedyn varastointilaitosten ja satamainfrastruktuurin** kehittämistä. **Uuden rajatylittävän infrastruktuurin olisi oltava vety-yhteensopivaa.** Komissio arvioi vetyhankkeiden valtioneuvoston ilmoitukset ensisijaisena asiana. Se sitoutuu saattamaan päätökseen ensimmäisten Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden vetyhankkeiden arvioinnin kuuden viikon kuluessa siitä, kun osallistuvat jäsenvaltiot ovat toimittaneet täydellisen ilmoituksen. Yhteisenä tavoitteena olisi oltava, että arviointi saadaan päätökseen kesään mennessä.

Komissio tukee lisäksi uusiutuvan vedyn tuotantoa ja kuljetuksia koskevia pilottihankkeita EU:n naapurialueilla alkaen Välimeren vihreää vetyä koskevasta kumppanuudesta. Se aikoo myös tehdä yhteistyötä kumppaneiden kanssa **vihreää vetyä koskevien kumppanuuksien** tekemiseksi. Teollisuuden kanssa tavoitteena on perustaa **eurooppalainen globaali vetyä koskeva väline**, jolla parannetaan kohtuuhintaisen uusiutuvan vedyn saatavuutta jäsenvaltioissa.

2.2. Nopeammin riippumattomaksi fossiilisista polttoaineista

2.2.1. Aurinkosähkön, tuulivoiman ja lämpöpumppujen käyttöönotto

EU:n aurinkosähkö- ja tuulivoimakapasiteetti on 55-valmiuspaketin mukaan määrä kaksinkertaistaa vuoteen 2025 mennessä ja kolminkertaistaa vuoteen 2030 mennessä, jolloin voidaan säästää 170 miljardia kuutiometriä kaasun vuotuisesta kulutuksesta vuoteen 2030 mennessä.

Nopeuttamalla kattoaurinkosähköjärjestelmien käyttöönottoa 15 TWh tänä vuonna EU voisi säästää vielä 2,5 miljardia kuutiometriä kaasua. Euroopan komissio esittää kesäkuussa aurinkoenergiaa koskevan tiedonannon, jonka tarkoituksena on auttaa hyödyntämään aurinkoenergian potentiaalia merkittävänä uusiutuvana energialähteenä EU:ssa. Nykytilanteesta aurinkoenergian suhteen eri puolilla EU:ta laadittiin analyysi, jonka perusteella aurinkoenergiastrategiassa ehdotetaan eurooppalaista kattoaurinkosähköpaneelialoitetta, jossa yksilöidään esteitä, ehdotetaan toimenpiteitä käyttöönoton nopeuttamiseksi ja varmistetaan, että ihmiset voivat hyödyntää täysimääräisesti kattoaurinkosähköpaneeleista saatavaa energiaa.

Komissio auttaa kehittämään edelleen **aurinko- ja tuulienergian sekä lämpöpumppujen arvoketjua.** Tällä parannetaan myös EU:n kilpailukykyä ja puututaan strategisiin riippuvuuksiin. Toimenpiteisiin kuuluu EU:n rahoituksen kanavoiminen seuraavan sukupolven teknologioille ja InvestEU-ohjelman tai jäsenvaltioiden tuen käyttöönotto, jos riittävien yksityisten investointien houkuttelemisen sitä edellyttää. Erityistä huomiota on tarkoitus kiinnittää työvoiman uudelleenkoulutukseen ja täydennyskoulutukseen tehtävien investointien nopeuttamiseen, sillä ne ovat olennaisen tärkeitä muutoksen tukemiseksi.

¹⁵ COM(2020) 301 final: [Vetystrategia ilmastoneutraalille Euroopalle](#).

Komission, jäsenvaltioiden ja teollisuuden on edelleen seurattava tiiviisti kriittisten ja muiden raaka-aineiden toimituksia, edistettävä toimitusvarmuuteen liittyviä strategisia kumppanuuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa strategisen varastoinnin kaltaisiin toimiin.

Jos lämpöpumppujen suunniteltu vuotuinen käyttöönottovauhti kaksinkertaistetaan kauden ensimmäisellä puoliskolla, EU:ssa asennettaisiin 10 miljoonaa lämpöpumppua viiden vuoden aikana. Tämä säästäisi 12 miljardia kuutiometriä jokaista kotitalouksien asentamaa kymmentä miljoonaa lämpöpumppua kohti. Lämpöpumppujen nopeampi markkinoille saattaminen edellyttää koko toimitusketjun nopeaa laajentamista ja liitännäistoimenpiteitä, joilla edistetään rakennusten perusparannuksia ja kaukolämpöjärjestelmien nykyaikaistamista.

Asuntoja ja rakennuksia koskevien hankkeiden lisäksi EU:n riippuvuutta kaasusta voidaan vähentää aurinko- ja tuulivoimalähteistä ja muista vähäpäästöisistä sähkövoiman tuotantolähteistä saatavalla energialla.

2.2.2. Teollisuuden hiilestä irtautuminen

REPowerEU -suunnitelmalla voitaisiin nopeuttaa innovatiivisten vetypohjaisten ratkaisujen ja kustannuskilpailukykyisen uusiutuvan sähkön käyttöönottoa teollisuudenaloilla. Komissio aikoo aikaistaa innovaatorahaston täytäntöönpanoa sähköistämisen ja vetyyn siirtymisen tukemiseksi muun muassa EU:n laajuisen hiilen hinnanerosopimusjärjestelmän avulla. Lisäksi pyritään **parantamaan EU:n valmistusvalmiuksia** innovatiivisten hiilivapaiden ja vähähiilisten laitteiden, kuten elektrolyysilaitteiden, seuraavan sukupolven aurinko-/tuulivoimalaitteiden ja muiden teknologioiden osalta.

2.2.3. Lupamenettelyjen nopeuttaminen

Uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden toteuttamisen nopeuttaminen edellyttää lupamenettelyjen yksinkertaistamista ja lyhentämistä. Pitkät hallinnolliset menettelyt on todettu yhdeksi merkittävimmistä esteistä investoinneille uusiutuviin energialähteisiin ja niihin liittyvään infrastruktuuriin. Tähän olisi puututtava saattamalla tällä hetkellä voimassa oleva uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi¹⁶ täysimääräisesti ja nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemalla täytäntöön jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien vastaavat uudistukset ja toimenpiteet sekä infrastruktuurilupia koskevat säännökset tarkistetuissa TEN-E-kehyksessä¹⁷.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten suunnittelun, rakentamisen ja käytön, niiden verkkoon liittämisen ja itse verkon katsotaan olevan erittäin tärkeitä **yleisen edun** ja yleisen turvallisuuden vuoksi ja että niihin **voidaan soveltaa kaikkein suotuisinta menettelyä, joka niiden suunnittelu- ja lupamenettelyissä on käytettävissä.**

Jäsenvaltioiden olisi **nopeasti kartoitettava, arvioitava ja varmistettava** kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan vastaavat **uusiutuvia energialähteitä koskeviin hankkeisiin soveltuvat alueet maalla ja merellä**, panokset vuoden 2030 tarkistetun uusiutuvia

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta.

energialähteitä koskevan tavoitteen saavuttamiseen sekä muut näkökohdat, kuten resurssien saatavuus, verkkoinfrastruktuuri ja EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteet. Komissio ehdottaa **tulevassa luonnon ennallistamista koskevassa lainsäädäntöehdotuksessa**, että jäsenvaltioiden olisi ennallistamistavoitteiden saavuttamista koskevia kansallisia suunnitelmia laatiessaan otettava huomioon rajalliset ja selkeästi määritellyt alueet, jotka katsotaan erityisen sopiviksi hankealueiksi (”ydinkehittämisaueiksi”), välttämällä mahdollisimman paljon ympäristön kannalta arvokkaita alueita. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää merten aluesuunnitteludirektiivin mukaisia suunnitelmiaan uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden käyttöönoton edistämiseksi.

Toukokuussa komissio julkaisee suosituksen uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden nopeasta lupamenettelystä ja pyrkii tukemaan kaikkien EU:n lainsäädännössä jo sallittujen joustomahdollisuuksien käyttöä sekä jäljellä olevien esteiden poistamista niiden alkuperästä riippumatta.

Komissio antaa myös ohjeita siitä, milloin ja miten tarvitaan **sääntelyn testiympäristöjä**, kun halutaan testata innovatiivisia teknologioita, tuotteita tai palveluja, joilla pyritään edistämään uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton ja ympäristönsuojelun rinnakkaiseloja. Ohjeissa keskitytään määrittämään sääntelyn testiympäristöjen toimintarajat, kuten aikataulu, aluerajat ja jatkuva viranomaisvalvonta mahdollisten riskien minimoimiseksi.

Komissio ja EIP-ryhmä päättävät vuonna 2022 rahoitusmekanismeista, jotka soveltuisivat parhaiten edistämään **sähkönhankintasopimusten** laatimista Euroopassa, mikä on jo mahdollista InvestEU-ohjelman puitteissa. Mekanismeilla myös helpotetaan sähkönhankintasopimusten saatavuutta uusille ostajille, kuten pk-yrityksille.

PÄÄTELMÄT

Viime kuukausien kehitys energiamarkkinoilla ja erityisesti viime viikkoina tapahtunut dramaattinen muutos turvallisuustilanteesta edellyttävät, että puhtaaseen energiaan siirtymistä nopeutetaan merkittävästi ja siten lisätään Euroopan energiaomavaraisuutta.

Välittömät toimet ovat tarpeen, jotta voidaan lieventää korkeiden hintojen vaikutuksia kotitalouksiin, viljelijöihin, yrityksiin ja teollisuuteen.

Irronnotuminen riippuvuudesta Venäjän fossiilisista polttoaineista nopeuttaa energialähteiden yhdistelmän muutosta jäsenvaltioissa. Tämä olisi otettava huomioon sähkömarkkinoiden toiminnassa.

Kaasun varastointia koskeva EU:n toimintapolitiikka parantaa valmistautumista seuraavaa talvikautta ja sen jälkeistä aikaa varten. Yhteiset ja koordinoitavat toimet ovat varautumisen kannalta paras tapa reagoida edessämme oleviin haasteisiin.

Komissio on valmis laatimaan REPowerEU-suunnitelman yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kesään mennessä, tukemaan energiatarjonnan monipuolistamista, nopeuttamaan siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja parantamaan energiatehokkuutta. Näin nopeutetaan Venäjältä tulevan kaasun tuonnin asteittaista lopettamista ja vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Samalla saadaan paras suoja hintahäiriöiden varalta keskipitkällä aikavälillä toteuttamalla EU:n vihreä siirtymä nopeutetusti ja keskittyen erityisesti rajatylittäviin ja alueellisiin

tarpeisiin. Tarve parantaa toimitusvarmuutta antaa uutta pontta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteille.